

ZAGROŻENIE RADIACYJNE

Zdarzenie radiacyjne związane jest z materiałem pochodzącym od sztucznych źródeł promieniowania jonizującego, opadami promieniotwórczymi oraz innymi substancjami mogącymi narazić na promieniowanie jonizujące.

Promieniowanie jonizujące jest to promieniowanie składające się z cząstek bezpośrednio lub pośrednio jonizujących albo z obu rodzajów tych cząstek lub fal elektromagnetycznych o długości do 100 nm (nanometrów).

- Materiały radioaktywne są niebezpieczne z powodu szkodliwego oddziaływania niektórych typów promieniowania na komórki ciała. Im dłużej osoba jest narażona na promieniowanie, tym większe jest zagrożenie.
- Promieniowanie jonizujące nie działa na nasze zmysły – nie widzimy go, nie czujemy. Wykrycie jest możliwe po użyciu urządzeń detekcyjnych.

Postępowanie przed wystąpieniem zagrożenia

UWAGA! W razie zdarzenia radiacyjnego, podejrzenia skażenia promieniotwórczego lub wykrycia substancji promieniotwórczych nieznanego pochodzenia należy kontaktować się z Państwową Strażą Pożarną, Policją, Centrum ds. Zdarzeń Radiacyjnych Państwowej Agencji Atomistyki (CEZAR PAA), Powiatowym lub Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego (PCZK, WCZK).

- Nie zbliżaj się do pomieszczeń i pojemników oznaczonych znakiem promieniowania jonizującego. Nie otwieraj i nie przemieszczaj pojemników oznaczonych znakiem promieniowania jonizującego.
- Stosuj podstawowe zasady ochrony radiologicznej:
  - im krótszy czas przebywania w pobliżu źródła promieniowania tym mniejsza dawka,
  - im dalej od źródła promieniowania tym bezpieczniej,
  - osłona osłabia promieniowanie.
- Jeżeli znajdziesz przedmiot nieznanego pochodzenia oznaczony znakiem promieniowania jonizującego, powiadom WCZK i/lub CEZAR PAA.

Postępowanie w czasie zagrożenia radiacyjnego

- Nie wpadaj w panikę, postaraj się zachować spokój. Nie wszystkie wypadki związane z uwolnieniem substancji promieniotwórczych są niebezpieczne dla ludności.
- Słuchaj komunikatów mediów lokalnych bądź ogólnokrajowych i stosuj się do wytycznych.
- Komunikaty będą dotyczyły:
  - informacji o zdarzeniu radiacyjnym, zasięgu i skutkach zdarzenia,
  - działań lub zachowań ludności mających na celu uniknięcie skutków zdarzenia,
  - informacji o organach i służbach prowadzących akcje likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia radiacyjnego,
  - uprzedzenia o wprowadzeniu działań interwencyjnych takich, jak:
    - ewakuacja,
    - nakaz pozostania w pomieszczeniach zamkniętych,
    - podanie preparatów ze stabilnym jodem,
    - zakaz lub ograniczenie spożywania skażonej żywności i skażonej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, żywienia zwierząt skażoną paszą/wodą i wypasu na skażonym terenie,
    - czasowe/stałe przesiedlenie ludności.
- W przypadku nakazu pozostania w pomieszczeniach zamkniętych:
  - pozamykać drzwi i okna oraz wyłączyć systemy wentylacji i klimatyzacji, zamknąć zasuwy piecowe i kominowe oraz inne otwory,
  - ukryć zwierzęta, inwentarz nakarmić ukrytą w zamknięciu paszą,
  - żywność przechowywać w zamkniętych pojemnikach, przed jej schowaniem dokładnie ją opłukać,
  - unikać spożywania żywności z własnego ogrodu i niepewnych źródeł, skażonej wody i mleka od zwierząt wypasanych na skażonym terenie,
  - pozostać w pomieszczeniach zamkniętych do czasu odwołania nakazu przez właściwe służby,
  - w razie konieczności opuszczenia pomieszczenia zakryć nos i usta mokrą chusteczką lub ręcznikiem,

– w razie powrotu do schronienia umyć ciało, zmienić buty i odzież, a rzeczy noszone na zewnątrz schować do plastikowej torby, którą należy szczelnie zamknąć.